

COMPAGNIE ROSSIA
Ռ Օ Ս Ի Ա
ԱՊՍՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատեղով արտոնեալ
 Ընկերութեան կեդրոնատեղին Ռեթերոպոլս
 Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորքախ 37
 Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵՆՏՔ. — ՍՐԿԱՍՏՔ.

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլսա Ղալաբեյան Բարաբէյի իւրս (Հին Մատառան տեղը)

Ընկ. գրամագրութեան ամրագրումը 10,000,000 Քր.
 Երաշխատութեան դուրսը 67,000,000 >
 1895 ի հասոյթը 25,000,000 >
 1881 էն ի վեր Ընկերութեան իր ապահովագրութեան ճիւղերն ի մեծ 100,000,000 >

Ընկ. գրամագրութեան ամրագրումը 10,000,000 Քր.
 Երաշխատութեան դուրսը 67,000,000 >
 1895 ի հասոյթը 25,000,000 >
 1881 էն ի վեր Ընկերութեան իր ապահովագրութեան ճիւղերն ի մեծ 100,000,000 >

Ի Ի Ն Ի Օ Ն
 ԱՊՍՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
 ՀԻՄՆԵԱՆ 1828

L'UNION DE PARIS
 1828

ԿԵՆՏՔ ՃԻՒՂ
 ՀԻՄՆԵԱՆ 1829

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻՉ ՊԱՆԿ ՓՈՂՈՑ ՓԻՒ 15, ԻՌԻ ԱՊՍՏՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵՉ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Գրամագրութեան	Քր. 10,000,000	Գրամագրութեան	Քր. 10,000,000
Գրանախ	> 7,650,000	Գրանախ	> 104,500,000
Թղթագրութեան մէջ	> 69,246,000	Ապահովագրութեան	> 250,000,000
Հասոյթ 1892 տարւոյ	> 16,000,000	Հասոյթ 1892 տարւոյ	> 17,750,000
Հատուցուած վնաս	> 176,000,000	Հատուցուած վնաս	> 65,000,000

Ընկերութեան գրամագրումն է Օմբ. կայս. Պանթան
 Մանրամասնութեան ճիւղերն առ մասնաւոր Տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ԲԱՍՏԱՆԻԱՆԸ
 Կ. Պոլս, կայաթաղ, Գարաբէյի ԵՆԻՍԻԱՆ Ա. յարկ:

ՄԵՐ ԱՅՅԵԼՈՒՆԵՐՈՒՆ
 Բնականութիւնի Տնօրէնութիւնն ու
 Ընկերութեան կեդրոնատեղին Ռեթերոպոլս
 Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորքախ 37
 Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵՆՏՔ. — ՍՐԿԱՍՏՔ.

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՅԱՌԱՋԱԳԻՄՈՒԹԻՒՆ
ՔՈՆՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ի ՊԻՐԵՆՆ
 ՍՄԲԵԼԻԻՍ ԱՅԳԻ

Ս. Ի. Ն. Ա. ՄԵՔԱՓՍԱ

Աշխարհի բոլոր մեծ արուեստահանգիւններէն 26 մեծ մրցա-
 նակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին
 վարձատրուած քօնեաք:

Պերլին, Սինթի, Ամսթերտամ և Գահնիլէն խաչով մեծ մրցանակ,
 Պուրթը, Մոնպերտ Պրիւրէ, Բրեմ, Փարիզ, Ս. Սթեֆանո և Լոն-
 տոնէն առաջնակարգ վկայական:

Սինթի, Վիեննա, Բրախ, Շիթթիկարտ, Նիւրնբերգ, Պերլին, Ամս-
 թէրտամ, Բրեմ, Ս. Սթեֆանոս և Գահնիլէն ոսկի մեծապատի,
 Պորտոն 2 արծաթ մետաղեան:

ՀԱՅՔՈՒՆ ԵՎ ՍՐԿԱՍՏՔ

Հիւրանական կառավարութեան Ա. ֆրիլի արձանք խաչով, Պարսկական
 կառավարութեան Ա. Բուրձու և Արեւմտական պատմութեան մրցումը. Վեն-
 յուէրան, յատուկ պատմական, Պրիւրէի միջոցով, յիս արդարապա-
 հական քօնիլէն, ֆարիլի Արեւմտիկ երկրագործական իւրեղն, և Մար-
 սիլիլի քաղաքագիտութեան առաջնակարգ տիպարով վարձատրուած:

ՇՈՒԿԱՅԻ ԽՆՆՈՒՆԵՐԸ
 Նոր բացուած Մեծ Շուկային մէջ
 և այլոր արեւտի կամ առեւտուրի
 խանութ բացող ազգայիններուն ծա-
 նուցանելու խնամ անոնք կը ապրին
 ի քաղաքներուն գործերուն վերա-
 բանում: Բնականութիւն, շնորհիւ իր
 վաղեմ հասակութեան ընթացքէն
 հասարակութեան զով, ծանուցումի
 համար անկէն ազգայինի միջոց մը
 կրնայ ըլլալ իրենց համար:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԻՔ
ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԵՆՏ ԳՐԱՏԱՆ

«Համառոտ Իրագրութիւն». Գին 3
 դր.: «Մատառանքի Բնագրութեան և
 Բնագրութեան գիտութեան», Բ.
 տարի. Ենթոյթ Թէրտամի Գին 5 դր.:
 «Տարրական Թուարանութեան», մտա-
 ւոր եւ գրաւոր, Գրաւորութեան Ա. և Բ.
 տարի. Երկրորդ տարւոյ թիւն, յաւե-
 լայ եւ բարեխոսելու. Գին 4 դր.:
 «Միջին Ընթացք Թուարանութեան»
 Գրաւորութեան, մտաւոր եւ գրաւոր, Գ.
 դրին Ընթացք Թուարանութեան մը-
 տաւոր եւ գրաւոր, Գրաւորութեան, Ե.
 և Զ. տարի. Գին 10 դր.: «Գործա-
 կան Գրաւորութեան Արեւմտիկ լե-
 զուրի, ըստ Տնօրէն. Թուարան Կապիւլի,
 բոլորովին նոր եւ գիտական մէթո-
 մով. Գ. Բ. Գ. Գին 12½ դր.: «Ըն-
 թացք ի քրոջ Բարբառ» Բ. տարի,
 հաւաքածոյք ի նախնաց եւ յարեաց
 նանդերձ քերականական բացատրու-
 թեանք. Բ. տարւոյ թիւն Տնօրէնով
 եւ բարեխոսելու, Ե. վարդապետ Իււր-
 եանի. Գին 7½ դր.:
 Գրատան մէջ բաց ի ստանդը կը
 գտնուին անոնք հայերէն, զա-
 ղերէն, անգլ. եւ թուրքերէն գրեանք
 չափաւոր գինովով:
 Մեծաքանակ գնողաց համար գո-
 հացուցիչ զեղծ:

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐՏՈՆ ՄԵՔԱՓՍԱ

Հայկազնի Նոցին Վեհապատեմեանց Բնագրութեան Գրաւորութեան և
 Սերպիլի և Ն. Արքայական Բարձր. գահատանակ իրանին Յունաստանի և
 Վաւերացուած Թուրքիոյ, Երուսղի, Յունաստանի եւ Եգիպտոսի
 բնիկներէն եւ քիմիկներէն:

«Տնօրէնանտ Ժան», թիւագետ ի փարիզ, Վոն Համիլէ Բոս եւ Հար-
 ման իւրն մեծ քիմիկապէս Մ. Ամսթերտամ, Տնօրէն. Բուսնիկ (Պուլիպարի),
 Տնօրէն. Միլթրիլի եւ Պերմարտ Պուրթը, Գրաւորութեան Գրաւորութեան
 Տնօրէն. Քահարայի Եգիպտոս, Տնօրէն. Օրֆանիտի. Սիլիկոսի, Գարապալ, Գարապալ,
 Հաճի Միլիպի, Գոնայա, Չինիլի կայսերի, Մակիլի Բրօքիտըր Եգիպտոս-
 կան Համալսարանին Ամսթերտամի

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱՋԱՐՈՒԹԻՒՆ
 1,000,000 քիլոյրով քօնեաք

ՄԵՔԱՓՍԱ ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԳՐԱՏԱՆ
 15 միլիարանցներով մէջ 420 մեծ առեւտուրով 100,000 քիլոյրով
 ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱՋԱՐՈՒԹԻՒՆ

35,000 մետոկ և 1000 տակաւ քօնեաք, որոնց մասնակցութեամբ վաւերաց-
 ուած է քաղաքագիտական քօնեաքով:

Պ. Պ. Ս. Ի. Ե. Ա. ՄԵՔԱՓՍԱ

100,000 ֆրանք իր խնամանան այն անկէն որ ապագայանք թէ Մեքաք-
 սա քօնեաքը իր մէջ զնամակար նիլիլ կը կարողանայի:
 Ընդ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ՔՐԻՆՆԵԱՔԻ ՈՐՈՒՂ ԵՂԱՐԿ
 42 ԿԱՍԱՍՍԱ ՄՈՒՍՏԱՆԸ ՓԻՒ 42 50—45

L'ANGRE **ԼԱՆԳՐԸ**

ՄԵՔԱՓՍԱ ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԱՐՏԱՋԱՐՈՒԹԻՒՆ 1897ԻՆ ՄԵՔԱՓՍԱ ԳՐԱՏԱՐԱՆ ԳՐԸ
 153 ՄԵՔԱՓՍԱ ԱՐԵԼԻ 206 ՄԵՔԱՓՍԱ

ՎԱՐՉՈՎԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Կոն Եսոն Չիլի, կայս. եւ ար. Երեմի խորհրդակց. Նախագահ
 • Ռոստ Լոնո, դեր-Նախագահ
 • Փոլեմ Լոնո, կայս. եւ ար. Երեմի խորհրդակց
 • Քոստան Լոնո
 • Անտոն Քոլեմ Կոլեմ
 Թոնո Քոլեմ
 Փան ք. Վ. Երեմի — ԿԵՆՏՔԱՎ

Նախագահական Բաժնիչ
 Պ. ՅԱՆ ՄՈՒՐ Կայս. ար. խորհրդակց
 Երեմի Գրաւորութեան, Երեմի Բրօքիտըր, Երեմի Գրաւորութեան, Լ. Երեմի, Պ. Երեմի
 Կիւր. Գրաւորութեան, Մ. Երեմի, Երեմի Գրաւորութեան, Կ. Պոլս, Գրաւորութեան խան Թիւ 7

ՇՈՒԿԱՅԻ ԽՆՆՈՒՆԵՐԸ
ՀԱՅԿԱՆ ԵՎ ՍՐԿԱՍՏՔ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՎ ԸՆԿ.

Մարտի 15-ին Գրաւորութեան և
 Կառավարութեան Բաժնիչ

Անտոն Քոլեմ Կոլեմ Կոլեմ 12 Ին
 (Ե. Ե.) Մարտի 15-ին Կոլեմ Կոլեմի կը
 օրէն չորս ժամ յետոյ:
 Ա. կարգ 245 ֆրանք
 Բ. 175

Ուրախ իւր արձակուրդը Կոլեմ
 Նախագահական Բաժնիչ և այլ
 տեղեկութեանց համար
 Կիւր. առ գրաւորութեան
 Թիւ 100 Բ. ԳՐԱՏԱՆ
 Մեքաքի փողոց Բ. 1

ՏՆՕՐԷՆ ԱՐՏԱՋԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՇՈՒԿԱՅԻ ԽՆՆՈՒՆԵՐԸ

Հիւրանական և Արեւմտիկ Պաշտօն
 իւրեանց

Անտոն	Թոնո	Անտոն	Թոնո
Վ. Երեմի	10500	Պ. Երեմի	3500
Ն. Երեմի	10500	Ե. Երեմի	3500
Լ. Երեմի	10500	Գ. Երեմի	3000
Կ. Երեմի	9000	Ա. Երեմի	2500
Յ. Երեմի	9000	Ս. Երեմի	3500
Ֆ. Երեմի	8000	Ս. Երեմի	2500
Ճ. Երեմի	8000	Ա. Երեմի	2500
Պ. Երեմի	8000	Ա. Երեմի	2500
Յ. Երեմի	8000	Լ. Երեմի	2000
Վ. Երեմի	3700	Օրօր	800
Պ. Երեմի	3700	Լ. Երեմի	800
Յ. Երեմի	3500		

Ապրանքի տեղեկութեան կը խորհրդի
 քօնեաք արեւտի այլոր փոխադրելու
 կամ Արաքիլի մարտանուն հանելու
 համար իրենց հրահանգը զրիկ շոքե-
 նակն ժամանակէն 24 ժամ առաջ:
 Աւելի տեղեկութեանց համար դի-
 վանալ Տնօրէն. Ք. Երեմի
 Մեքաքի Այլ փոխ խան, Թիւ 1
 Կայաթաղ

ՄՈՍԿՈՎԱ
ՇՈՒԿԱՅԻ ԽՆՆՈՒՆԵՐԸ

Հիւրանական և Արեւմտիկ Պաշտօն
 իւրեանց

Անտոն	Թոնո	Անտոն	Թոնո
Անտոն	3500	Պ. Երեմի	2500
Ռոստ	3500	Մարտի	2500
Մ. Երեմի	3500	Ե. Երեմի	2500
Ս. Երեմի	3000	Ս. Երեմի	2250
Ա. Երեմի	3000	Օրօր	2000
Ս. Երեմի	3000	Ս. Երեմի	2000
Ս. Երեմի	3500	Կայսեր	1500
Յարոս	2750	Կիւր	1500

Բարձրագոյն նախագահական
 անոնք զէպ ի 25-ին Կիւրի Կոլեմի հոս
 Եւ պատուի ընդհանուր վաճառքով:
 Կիւր. առ Փ. Վ. Երեմի և ԸՆԿ.

Ս. Երեմի խան
 Տնօրէն. ՄՈՍԿՈՎԱ և ԸՆԿ.
 34, Տէրտամ Արաքիլ, Կիւրի
 Տնօրէն. Պ. Երեմի
 ԿԱՍՍԱ

ՀՈՒՄՈՐԱԿԱՆ
 Թուրքի Կոլեմի Եւ Երեմի Երեմի
 շոքե՛ն և իր տեսակին մէջ առաջին
 սպանելի վէպ մ'է, կը ծախուի Զար-
 մաքըր Երեմի Թիւ 29 Յոլեմի
 ԵՔ. Անտոն Գրատուր. Գին 4 դր.:

ՔԻՆՆԱՐՏ
ՇՈՒԿԱՅԻ ԽՆՆՈՒՆԵՐԸ

Հիւրանական և Արեւմտիկ Պաշտօն
 իւրեանց

Անտոն	Թոնո	Անտոն	Թոնո
Անտոն	7718	Մարտի	3574
Նարոս	7718	Մարտի	243
Ս. Երեմի	7391	Արաքիլ	243
Ռոստ	7268	Սարգիստ	2166
Ռոստ	5587	Քոլեմ	2246
Կայսեր	5517	Քոլեմ	2144
Կայսեր	4809	Քոլեմ	1399
Մարտի	4557	Փոլեմ	1855
Ս. Երեմի	2143	Քոլեմ	735
Ք. Երեմի	1876	Քոլեմ	5598
Ք. Երեմի	1614	Քոլեմ	5598
Ք. Երեմի	4845	Քոլեմ	12350
Ք. Երեմի	4531	Քոլեմ	15950

Կիւր. առ ՓՈՍՏԱՅ 2, Տնօր
 Գրաւորութեան
 Արաքիլ խան, Թիւ 4
 Կայաթաղ

Բարձրագոյն վարձարանի ուսանող
 մը կը փոխադր. պատու վարել ազ-
 գային վարձարաններու մէջ:
 Կիւր. Երեմի Կոլեմի Կոլեմի խորհրդա-
 տուր:

(66)
ԹԵՐՈՒՆ ԵՎ ԸՆԿ.

ԺՈՐՃ ՕՆԷ
ԿԵՆՏՔ ՊԱՏՐԱՆԸ
ԿԱՍՍԱ

—Ձեր կրօնքն ա՛ն յէնն է զոր կը
 սածէք կնոջ մը համար: Միթէ մէջը
 մարդկային գործոց գերագոյն չարմիլը
 չէ՞: Անքն է որ ճշմարտ մեծութիւնը
 կը ներշնչէ, մինչև իսկ անմայր զոր-
 ծերու մէջ: Գիտե՛ք ուրեմն զանկի
 ու հասարակ բաներն վեր բարձրա-
 նայ, սիրելիք իմ Թոնոյս: Միթէ կարգ
 մը կեդրոնակ Լաիկներու համար, սիրե-
 ղերքը վարող ընդհանուր սկզբունք-
 ներք կրնան ի նախնաց Թոնոյս: Միթէ
 պիտի թողու՞ք որ զնոց կաշկանդին
 բարոյական կապիւրով որք ձեր կա-
 մը միայն գոյութեան ունին: Ի՞նչ
 բանի պիտի ծառայէր ուրիշ մար-
 ցոյցի գեր ի վեր ըլլալով, միւսնոյն լու-
 ճին առ ձեռքը: Եւ համար Սարգիստը
 ձեր ձեռնակալներն եւ իրենց միակ կա-
 նոն գրեք ձեր հաճոյքն: Ես այսպէս
 ըրած եմ երկար առնել ի վեր եւ չեմ

զղջար ի մի բան, ըսն մը միայն կայ
 որ կրնայ ի նախնաց Թոնոյս: Եւ սիրե՛ք:
 —Տնօրէն մը պէս, ըսաւ Քոլեմ:
 —Լաւ ուրեմն, յիշե՛ք ինչ որ ը-
 սած եմ ձեզ մէջ տարի առաջ. «Յոր մը
 սիրային հակառակութիւն պիտի ու-
 նենք Լուի Երոյի հետ: Կարենա ա-
 պագային նախադրութիւնն ունենի:
 Իւր քննարկով պատասխանեցիք ինձ:
 Այլ որք ձեզ պիտի վերագրանէմ
 զայն, այդ պիտի ըլլայ իմ վրէժս»:
 Այլ որք եկած է, թողի՛ւս. . . բայց
 պիտի ինչպէս ձեր խոսքին որ գերա-
 զգած է: Ձեռնէ պիտի չնսրցիմ որ ինձ
 վերագրանէք Լուի Երոյն Ես առան-
 ձին պիտի կրնամ ես առնուլ զայն:
 Եւ երբեք չիցիկ աստուածամայրը
 հաւանական է թէ ձեր առաջնութիւնը
 վերջնական վերանայ զեպի երկրնը,
 եւ թէ հիշատակ մ'ըլլալէ զազդելով,
 նորէն մահկանացու մարդ մը գառ-
 նաւ:

—Տնօրէն, գրե՛ք թողի՛ւս ու զո՞ւր-
 թեանք, կ'արգելու՞մ ձեզ . . .
 —Մի՛ւս, ըսաւ զեպի անկողնէն,
 անոր խօսքն ընդհատելով, կ'իրեւոն
 բան մը կարելի չէ արգիլել:
 Եւ ըստ որում թողի՛ւս զեպ կ'ուզէր
 խօսիլ, պապապիլ:
 —Լեզուք, ա՛ն այս Պարոնները կը
 մտնենան: Կրնան լսել մեր խօսքեր:

Եւ զո՞ւր ձայնով յարեց.
 —Երբ ձեր սիրած կինը ձեր թեւե-
 րուն մէջ ըլլայ, յիշե՛ք թէ Տնօրէնն
 է որ ձեր թեւեւուն մէջ գրած է զայն:

Լ.

Անտոն նոս Դերկան ինչ մեծ գոր-
 ծերը: Լըրդուլէ, թողի՛ւս եւ Լուի, ա-
 սուել զան երեք միացած, ընդունեալ
 հետադարձելի ընկերութեան առաջին
 հիմնը կը ձգէին, եւ այս մտօք յաճա-
 քակ խորհրդակցութեան կը կատա-
 րուէին Լըրդուլէի գրասենեակներուն
 մէջ: Այս կարեւոր ձեռնարկին մէջ
 մտնելու առաջ, լուծելով ծանր խոսքեր
 կային: Անոնք կան ընկերութեան այս
 մրցան փորձին զե՞մ յուզուած էին, եւ
 իրենց անկի չգոր ըլլալով, ֆրանսա-
 կան շահագործման դէմ տարապայման
 պայքար մը մղելով կը պատրաստուէին:
 Հարկ էր նախապէս թէ հետադարձ-
 կան սակագներ պիտի իջներ, եւ հե-
 տեապէս պէտք էր հետադարձելի
 հաստատել միայնակ պայմաններու մէջ
 իր կարելի ըլլալ որ միայն մրցել ալ
 եւ յաղթանակել: Գէթ Լուի գործն այս-
 պէս կը բացատրէ իր կնոջ, ա՛նպիսի
 մանրամասնութիւններով: Եւ այնպի-
 սի երկարածիզ գնահատութիւններով,
 որ անտոն աշխատութեանց վրայ
 բարձր գաղափար մը կուտային էլնին:

Սակայն յամառութեան որով Լուի
 ամէն առիթն կը խօսէր այս գործին
 վրայ, ուսումնասիրութեանց վերա-
 դիւրով իր օր քան զոր յարձուն առ-
 քութեան վրայ, կը սկսէր մտաւանա-
 ջութեան ազդի գետանի կնոջ, եւ օր
 մը որ ի վեր Ռուստովի արարածն
 ապարանքը կը ծաշէր, էլէն խօսակցու-
 թեան միջոցին քօնեաք ըստ էր անոր:

—Ձեր խաչն Անտոնիկա պիտի